

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Geografia
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkuszy</i>	MGEP-R0-600, MGEP-R0-660
<i>Termin egzaminu:</i>	15 maja 2025 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	27 czerwca 2025 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1.1. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. B

2. A

3. B

Zadanie 2. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.

1 pkt – poprawny sposób obliczenia.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

$$\frac{55\,000}{2\,500} = \frac{x}{2,9\text{ cm}}$$

$$2\,500 x = 2,9\text{ cm} \cdot 55\,000$$

$$x = 63,8\text{ cm}$$

Odpowiedź: 63,8 cm

Zadanie 3. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F

2. P

Zadanie 4.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 4.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 5. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Płaszczowiny powstały na skutek rozwoju struktur fałdowych.
- Płaszczowina powstaje na skutek oderwania i przesunięcia fałdu.

Zadanie 6. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Ruch lodowców górskich powoduje erozję (egzarację) skał w dolinach górskich, co przyczynia się do powstawania moren bocznych. Na skutek transportu i akumulacji materiału skalnego poniżej miejsc, w których łączą się lodowce górskie, z ich moren bocznych powstaje morena środkowa.
- Lodowce górskie transportują materiał skalny. W miejscach, gdzie łączą się lodowce górskie, dochodzi do akumulacji materiału skalnego w postaci moreny środkowej.

Zadanie 7.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F

Zadanie 7.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny sposób obliczenia i poprawny wynik.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

$$h_{gS} = 90^\circ - \varphi$$

$$\varphi = 90^\circ - h_{gS}$$

$$\varphi = 90^\circ - 80^\circ 30'$$

$$\varphi = 9^\circ 30'$$

Odpowiedź: $9^\circ 30'$

Zadanie 8. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B1

Zadanie 9. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne zjawiska lub procesy.

1 pkt – dwa poprawne zjawiska lub procesy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Zjawiska wulkaniczne.
- Powstawanie gór.
- Powstawanie rowu oceanicznego (tektonicznego).
- Podsuwanie się płyty oceanicznej pod kontynentalną (subdukcja).

Zadanie 10.1. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uwarunkowanie najwyższych przeływów obu rzek oraz inne poprawne uwarunkowanie najwyższych przeływów Indusu.

1 pkt – poprawne uwarunkowanie najwyższych przeływów obu rzek albo inne poprawne uwarunkowanie najwyższych przeływów Indusu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Wspólne uwarunkowanie najwyższych przeływów:

Topnienie śniegów i lodowców górskich w źródłowych odcinkach każdej z rzek.

Uwarunkowanie najwyższych przeływów Indusu (inne niż wskazane powyżej):

Intensywne opady deszczu w okresie monsunu letniego.

Zadanie 10.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F
2. P

Zadanie 11. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C
2. B
3. E

Zadanie 12. (0–3)

Zasady oceniania

- 3 pkt – cztery poprawne argumenty zawierające powiązania przyczynowo-skutkowe.
2 pkt – trzy poprawne argumenty zawierające powiązania przyczynowo-skutkowe.
1 pkt – dwa poprawne argumenty zawierające powiązania przyczynowo-skutkowe.
albo
– cztery argumenty zawierające poprawną prognozę bez uwzględnienia powiązań przyczynowo-skutkowych.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Pozytywny wpływ na gospodarkę Etiopii:

- Produkcja w elektrowni wodnej (taniej) energii elektrycznej, która przyczyni się do zaspokojenia potrzeb kraju lub dostarczy dochodów z eksportu tego produktu.
- Nawadnianie upraw trzciny cukrowej przyczyni się do wzrostu produkcji cukru na potrzeby mieszkańców kraju lub na eksport.
- Skierowanie wody na uprawy bawełny w dorzeczu Omo może przyczynić się do rozwoju przemysłu tekstylnego w Etiopii.
- Wzrost produkcji energii elektrycznej zwiększy PKB kraju.

Negatywny wpływ inwestycji na środowisko przyrodnicze dorzecza Omo lub Jeziora Rudolfa:

- Nawadnianie plantacji przyczyni się do zmniejszenia przepływu wody w Omo.
- Zmniejszenie przepływu wody w Omo może doprowadzić do obniżenia poziomu wody w Jeziorze Rudolfa (zaburzenie stosunków wodnych).
- Mniejszy dopływ wody z rzeki Omo do Jeziora Rudolfa spowoduje wzrost jego zasolenia.
- Zmiana zasolenia Jeziora Rudolfa spowoduje wyginiecie niektórych roślin lub zwierząt.
- Wahania poziomu wody w zbiorniku mogą przyczynić się do powstania osuwisk.
- Intensywne nawożenie plantacji może przyczynić się do zanieczyszczenia rzeki oraz zmiany fauny i flory w Omo i w Jeziorze Rudolfa.

- Powódź powstała w wyniku pęknięcia tamy może spowodować zmiany w środowisku przyrodniczym.

Negatywny wpływ na gospodarkę dorzecza Omo lub Jeziora Rudolfa:

- Ustanie/zmniejszenie wylewów rzeki użyźniających pola uprawne może spowodować upadek miejscowego, tradycyjnego rolnictwa.
- Zmiany w środowisku przyrodniczym wywołane zaburzeniem rytmu przepływów w Omo mogą przyczynić się do utraty walorów turystycznych parku narodowego i zmniejszenia dochodów z turystyki.
- Zmniejszenie populacji ryb w Omo i w Jeziorze Rudolfa spowoduje ograniczenie połowów.
- Powódź powstała w wyniku pęknięcia tamy spowoduje straty w gospodarce lokalnej.

Zadanie 13.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. A
2. B

Zadanie 13.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F

Zadanie 13.3. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwa poprawne przyrodnicze ograniczenia, inne niż odnoszące się do wód powierzchniowych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Obecność wzniesień terenu.
- Znaczne deniwelacje terenu.
- Zalesienie stoków.
- Grawitacyjne ruchy masowe.
- Płytkie występowanie wód podziemnych.

Zadanie 14. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne wyjaśnienie uwzględniające termikę i przemieszczanie się dwóch mas powietrza.
1 pkt – odpowiedź uwzględniająca termikę albo przemieszczanie się dwóch mas powietrza.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Chłodne (cięższe) powietrze wsuwa się / podsuwa się pod zalegające wcześniej powietrze cieplejsze (rzadsze) i wypycha je do góry (zachodzi wymuszona konwekcja). Ciepłe powietrze unosi się i ochładza, a następnie osiąga temperaturę punktu rosy. Wtedy zawarta w nim para wodna kondensuje i powstają chmury.

Zadanie 15. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawne podobieństwo oraz różnica.
1 pkt – poprawne podobieństwo albo różnica.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Podobieństwo:

- Czynnikiem rzeźbotwórczym, przyczyniającym się do ich powstania, jest wiatr.
- W powstawaniu obu form bierze udział piasek.
- Ich powstawaniu sprzyja obecność terenów suchych (ubogich w roślinność).

Różnica:

- Wydmy powstają na skutek akumulacji (budującej działalności wiatru), a grzyb skalny powstaje na skutek korozji (niszczącej działalności wiatru).
- Wydmy powstają w wyniku akumulacji, a grzyby skalne w wyniku erozji.

Uwaga:

W przypadku grzyba skalnego uznaje się również odpowiedzi odnoszące się do różnej odporności warstw na procesy niszczenia.

Zadanie 16. (0–2)

Zasady oceniania

- 2 pkt – poprawna nazwa gleby i poprawna przyrodnicza przyczyna.
1 pkt – poprawna nazwa gleby.
albo
– poprawna przyrodnicza przyczyna.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Przykładowe przyrodnicze przyczyny:

- Mała żyzność gleby.
- Mała zawartość substancji organicznych w warstwie przypowierzchniowej.
- Wymywanie związków organicznych przez wodę opadową.
- Gleba wytworzona na piaskach (więc ma niską zdolność retencjonowania wody).
- Odczyn kwaśny (który nie sprzyja uprawie np. buraków cukrowych).

Zadanie 17. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. G
2. A
3. E

Zadanie 18. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F
2. F
3. P

Zadanie 19. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A

Zadanie 20. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne argumenty.

1 pkt – dwa poprawne argumenty.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Tereny leśne (tereny zieleni, obszary wokół zbiorników wodnych) stanowią miejsce rekreacji dla mieszkańców miasta.
- Tereny leśne sprzyjają retencji wód.
- W przypadku powodzi zalane zostaną tereny zieleni, a nie – tereny zabudowane.
- Latem topoklimat terenów leśnych charakteryzuje się niższymi temperaturami w porównaniu z terenami zabudowanymi.
- Obecność terenów leśnych poprawia estetykę krajobrazu.
- Obszary leśne poprawiają jakość powietrza w mieście (produkują tlen, zmniejszają ilość zanieczyszczeń, tłumią hałas).
- Obecność terenów leśnych i zbiorników wodnych sprzyja bioróżnorodności.

Zadanie 21. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B1

Zadanie 22. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F
2. P
3. F

Zadanie 23. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne argumenty odnoszące się do Australii i Belgii.

1 pkt – poprawny argument odnoszący się do Australii albo Belgii.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Australia:

- Część Australii leży na obszarze charakteryzującym się deficytem wody, o niekorzystnych warunkach hydrologicznych dla uprawy pszenicy.
- Część Australii leży w klimacie kontynentalnym strefy klimatów zwrotnikowych, niekorzystnym dla uprawy pszenicy.
- Część Australii leży w klimacie charakteryzującym się małymi opadami (dużym nasłonecznieniem sprzyjającym suszy), niekorzystnym dla uprawy pszenicy.

- Niska żyzność gleb na obszarach pustynnych i półpustynnych nie sprzyja wysokim plonom pszenicy.

Belgia:

- W Belgii stosuje się intensywne nawożenie w celu uzyskania wysokich plonów.
- W Belgii intensywność produkcji rolniczej jest wysoka.
- W Belgii wysoka mechanizacja sprzyja uzyskiwaniu wysokich plonów.

Zadanie 24.1. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

1 pkt – jedna poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. C

2. A

Zadanie 24.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do uwarunkowania przyrodniczego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- W województwie kujawsko-pomorskim wysokim plonom zbóż sprzyja występowanie żyznych gleb (czarnych ziem).
- W województwie podlaskim wysoki udział gleb niskich klas bonitacyjnych, takich jak bielcowe i bagienne, nie sprzyja wysokim plonom zbóż.
- W województwie kujawsko-pomorskim wysokim plonom zbóż sprzyjają lepsze warunki termiczne.
- Województwo podlaskie charakteryzuje się najkrótszym (poza obszarem gór) okresem wegetacyjnym w Polsce.

Zadanie 25.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 25.2. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – cztery poprawne przyporządkowania.

1 pkt – dwa lub trzy poprawne przyporządkowania.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. B, D

2. A, E

Zadanie 26. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie odnoszące się do innego uwarunkowania niż eksploatacja surowców mineralnych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Korea Południowa jest krajem o większym udziale przemysłu high-tech niż Brazylia (dlatego w strukturze eksportu większy udział niż w Brazylii mają produkty wysoko przetworzone, np. maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy oraz chemikalia).
- Korea Południowa jest krajem o wyższym udziale przemysłu w strukturze PKB (co sprzyja wyższemu udziałowi maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego oraz chemikaliów i produktów przetwórstwa przemysłowego niż w strukturze eksportu Brazylii).
- Cechą charakterystyczną Brazylii (w przeciwieństwie do Korei Południowej) jest występowanie wysokotowarowego rolnictwa plantacyjnego, którego produkty (kawa) są przeznaczone na eksport.
- Brazylia jest krajem o wyższym udziale rolnictwa w strukturze PKB (co sprzyja wyższemu udziałowi towarów rolno-spożywczych niż w strukturze eksportu Korei Południowej).
- Korea Południowa jest jednym z krajów nowo uprzemysłowionych (nastawionym na produkcję wyrobów przemysłowych na eksport, co przekłada się na strukturę eksportu).
- Wysoki popyt na rynkach zagranicznych na produkty high-tech z Korei Południowej (przyczynia się do wysokiego udziału maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego w strukturze eksportu tego kraju).
- Korea Południowa (w porównaniu z Brazylią) ma mniejsze nadwyżki żywności, przeznaczone na eksport.

Zadanie 27.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. F

2. P

Zadanie 27.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź z uzasadnieniem odnoszącym się do metody eksploatacji.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

nie

Przykładowe uzasadnienie:

Rudy miedzi i srebro są eksploatowane metodą głębinową.

Zadanie 27.3. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – podanie sposobu rekultywacji jednej formy terenu.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Zalesienie (pokrycie roślinnością).
- Stworzenie obszaru rekreacyjnego (np. z wyciągami narciarskimi, trasami rowerowymi lub pieszymi, infrastrukturą dla paralotni).
- Powstanie farmy wiatrowej lub fotowoltaicznej.

Zadanie 28.1. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – dwie poprawne zmiany.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Zmniejszenie udziału produkcji energii elektrycznej z węgla kamiennego i węgla brunatnego.
- Wzrost udziału gazu ziemnego, relatywnie ekologicznego, w produkcji energii elektrycznej.
- Zwiększenie udziału źródeł odnawialnych w strukturze produkcji energii elektrycznej.

Zadanie 28.2. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B2

Zadanie 29. (0–1)

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

C

Zadanie 30. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna przyczyna przyrodnicza i poprawna przyczyna pozaprzyrodnicza.

1 pkt – poprawna przyczyna przyrodnicza albo poprawna przyczyna pozaprzyrodnicza.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

Przyczyna przyrodnicza:

- Nieduża głębokość polskich rzek.
- Duże wahania poziomu wód w ciągu roku.
- Występowanie niżówek.
- Naturalny bieg rzek.
- Występowanie zlodzenia rzek.

Przyczyna gospodarcza:

- Konkurencja transportu samochodowego zapewniającego przewóz „od drzwi do drzwi”.
- Wysokie koszty utrzymania rzecznych szlaków transportowych.
- Długi czas przewozu transportem wodnym śródlądowym.
- Niski eksport węgla kamiennego.

Zadanie 31. (0–2)

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne uszeregowanie państw według dwóch wskaźników.

1 pkt – poprawne uszeregowanie państw według jednego wskaźnika.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca wymagań na 1 pkt albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. BAC

2. CAB